

SÉANCE 59

JEUDI 23 JUILLET 2020

port nach d'Wuert ergräifen? De President vun der Commission de la Justice, den Här Charles Margue.

Discussion générale

► **M. Charles Margue** (déi gréng).- Merci, Här President. Ech wollt heimaddere énnersträichen als President vun der Justizkommission, dass dat, wat d'Rapportrice Carole Hartmann gesot huet, wierklech fraktionsvunnergräifend a sensibilitésiwvergräifend den Avis duerstellt.

D'Carole Hartmann huet ganz däitlech erëm-ginn, wat eis Debate waren déi lescht Deeg an däi Kommissioune. A virun allem ass zum Ausdruck komm d'Suerg, dass et èm d'Verteidigung vun de Grondrechter vun de Prevenüe geet, vun de Leit, déi beschëllegt, vermutlech beschëllegt sinn, déi hiert Recht hunn, eng Konfrontatioun mat dem Rüchter ze hunn, an dass, wéi d'Carole Hartmann et ganz däitlech duergestallt huet, op sämtleche Gerichter d'Lokalitéiten et erlaben, an aller Sécherheet dat duerchzeféieren, a sanitärer Sécherheet. Et war eis wichteg, eng onpolemesch Duerstellung ze maachen, awer och den Avis vun der ganzer Kommission hei däitlech ze maachen: dass et èm d'Grondrechter vun der Verteidigung hei geet.

Ech soen dem Carole Hartmann nach eng Kéier ausdrécklech Merci fir dee gudden, ausfierlechen a bïldleche Rapport, mat der Analys eebe vun alle Situationsen. An erlaabt mer, dem Carole Hartmann alles Gutts ze wénsche fir déi nächst Wochen a vill Freed!

Ech ginn och den Accord vun der grénger Fraktion. An et war ofgemaach, dass och déi aner Fraktiounen sech dem Vott géifen uschléissen.

Merci.

(Hilarité)

► **M. Fernand Etgen**, Président.- Merci vill-mools, Här Margue. An da kann ech der Regierung d'Wuert ginn, der Madamm Justizministesch Sam Tanson.

(Brouhaha et interruptions)

Prise de position du Gouvernement

► **Mme Sam Tanson**, Ministre de la Justice.- Bon, also de Charles Margue huet elo den Accord fir lech alleguerete ginn, wann ech dat elo richteg verstanen hunn.

(Hilarité)

► **M. Charles Margue** (déi gréng).- Jo, jo.

► **Mme Sam Tanson**, Ministre de la Justice.- Gutt.

► **M. Charles Margue** (déi gréng).- Et war esou ofgemaach. Ech hunn dat mam Gilles (ndlr: Gilles Roth) beschwät virdrun.

(Brouhaha et interruptions)

► **Mme Sam Tanson**, Ministre de la Justice.- Oo, ech mengen, et ass alles ..., et ass alles gutt gaangen ...

► **Mme Nancy Arendt épouse Kemp** (CSV).- Et war virun allem, fir dem Carole alles Guddes ze wénschen.

► **M. Charles Margue** (déi gréng).- Merci.

(Hilarité)

► **Mme Sam Tanson**, Ministre de la Justice.- Och vu menger Säit aus dem Carole Hartmann e ganz grosse Merci firdeen exzellente Rapport. D'Madamm Hartmann huet d'Saach hei op de Punkt bruecht. Ech wollt vläicht just nach e puer Prezisioone ginn iwwer éischtens de Kontext an awer och, wéi dat elo gaangen ass.

Fir d'éischt emol, wat awer wichteg ass ze soen, dat ass: Et ass iwwert déi lescht Méint wierklech ganz enk zesummegeeschafft gi mat der Magistratur, mam Barreau, a jiddwereen huet sech immens Méi gi fir ze hellefen ze kucken, deen État de crise hei ze meeschteren, dee mer haten, wou mer wierklech ganz séier hu missen Texter schreiwen, fir eeben och Prozeduren unzepassen.

Mir hunn eng Rëtsch Texter geholl, wou mer Reglementer geholl hunn, fir eebe schriftelech Prozeduren a fir digital Prozedure virzegeissn. Wéi dat fäerdegt war, ass gesot ginn: „Okay, elo kucke mer: Wat behale mer dovnunner bái?“ An dunn hu mer natierlech d'Magistratur consultéiert, mir hunn de Barreau consultéiert. An dat war eeben d'Resultat vun deem Text, wat mer virun engem Mount hei gestëmmt hunn, wou eeben déi heite Prozedur esou bääbehale gi wor.

Mir haten awer schonn Diskussiounen - ech ka mech erënneren, de Pim Knaff zum Beispill hat dat och schonn opgeworf am Kader vun de Re-

glementer -, awéifern elo hei wierklech d'Droits de la défense optimal respektéiert gi sinn. An ech mengen, jiddwereen, dee sech an deem Beräich auskennt, ass sech bewosst, dass dat net dat selwecht ass, ob een eppes schreift oder ob ee kann och als Detenu bei e Rüchter goen. Well et geet och oft hei èm Detenuen - och dat ass scho gesot ginn -, mee et geet èm Detenuen dacks, wou et eeben drëms geet, ob se och kënnen erauskommen, net definitiv, mee dass se kënnen eng Demande de mise en liberté maachen. Dat heesch, fir den Detenu ass et och wichteg, dem Rüchter kënnen ze erklären, wat Saach ass a firwat dass e gär wëllt erausgoen.

Mir hunn eng Situationsen, wou ech ganz gutt ka verstoen, dass een Angscht huet. Dat ass och déi Diskussioun - ech hat eng Reunioun mat de Magistraten a mam Barreau - iwwert d'Masken, d'Maskeflicht: Wéi kann een och do vereenen, dass een eng laang Plaidoirie muss maachen, dass awer vläicht vulnerabel Leit am Sall sinn? Ech mengen, do hu mer eng gutt Léiung sunnt. Si hunn zesummen eng Circulaire gemaach, déi de Kader elo setzt.

Ech verstinn absolutt, vu déi Circonstances, déi mer hunn, vu och déi héich Zuelen, déi mer hunn, dass een Angscht huet èm seng eege Ge-sondheet, dass een Angscht huet èm d'Gesond-heet vun deene Leit, mat deenen ee schafft. Mir müssen awer proportionell sinn an eisen Decisiounen. Et ass gutt beschriwwen ginn, dass vergleichbar Prozeduren elo éffentlech, an der Effentlechkeet souquer stattfannen, mat Press zum Deel, mat enger ganzer Rei Leit, déi kommen: d'Parteien, Affekoten an esou weider. Hei sinn et oft kleng Parteien - also net vill Leit, déi zesummekommen -, soudass ee sech do wierklech muss d'Fro stellen, wat fir eng objektiv Justifikatioun et dann eigentlech géif gi fir ze soen, grad an deem dote Cas de figure wär dat net méiglech.

Ech mengen, dass déi net ginn ass. Duerfir fan-nen ech et och richteg an ech si frou, dass jiddwereen heibannen dat och esou gesät, dass mer do elo erëm an d'Normalitéit zréckkommen, genau wéi an all deenen aneren Dossieren och.

Dann däerf een och net de Kontext vergiessen, an deem mer eis befannen. Mir haten effektiv e ganz strenge Confinement, wou alles zou wor wärend enger Zäit. Mir sinn net méi an däi Situationsen! Et kann een an de Restaurant goen, et kann een an de Café goen, et kann een an de Supermarché goen. A wa mer eis allegueren och un déi Reegelen halen ... A mir hunn och elo Material, wat mer net hate viru Méint. Mir wëssen awer e bësse besser mat verschid-dene Saachen èmzegoen. Wa mer dat alles respektéieren - a mir musse leider och elo nach iwwer Méint, duerno gesät et aus, domadder èmgoen -, da musse mer, wa mer an der Normalitéit do sinn, da kënnne mer net an deem heite Cas de figure net an der Normalitéit sinn. Well et geet hei och èm de Respekt vu Mënscherechter an et geet dréim, dass mer deene Leit, déi hei concernéiert sinn, all d'Méiglechkeete ginn, sech ze expriméieren.

Duerfir e ganz grosse Merci fir déi Énnerstëtzung. An dann, ech mengen och, no deem, wat ech héieren hunn, dass sech awer wierklech och organiséiert gétt op de Gerichter, fir dat doten énnert den normale Konditiounen eeben oflafen ze loessen. Elo wärend de Vacan-ces judiciaires ass et jo souwisou esou, dass vill Säll wäerte fräi sinn an dass dann also och déi Sallproblematik sech nach vill manner stellt wéi an der Normalitéit.

Merci.

► **Une voix**.- Très bien!

► **M. Fernand Etgen**, Président.- An ech soen der Madamm Justizministesch Sam Tanson vill-mools. D'Diskussioun ass ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7626. Den Text stéet am Document parlementaire 7626³.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7626 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmme fänkt un. Fir d'éischt de Vote élec-tronique fir déi perséinlech Stëmmen. Ech maachen de Vote électronique zu.

Wien e Vote par procuration wëllt ofginn, soll d'Hand an d'Lucht hiewen, wannechgelift.

Appel nominal (votes par procuration)

Le compte est bon. Dëse Projet ass eestëmmeg mat 60 Jo-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher (par M. Jean-Marie Halsdorf), Félix Eischen (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Paul Galles (par M. Georges Mischo), Léon Gloden (par M. Claude Wiseler), Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch (par Mme Octavie Modert), MM. Aly Kaes, Marc Lies (par Mme Diane Adehm), Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar (par M. Serge Wilmes), Mme Viviane Reding (par M. Aly Kaes), MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter (par M. Gilles Baum) ;

Mme Diane Adehm), Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding (par M. Aly Kaes), MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Lamberty et Michel Wolter (par Mme Martine Hansen) ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Gilles Baum) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener (par M. Mars Di Bartolomeo), MM. Yves Cruchten (par M. Georges Engel), Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch (par M. Claude Haagen) ;

Mme Semiray Ahmedova (par Mme Josée Lorsché), MM. Carlo Back, François Benoy (par Mme Djuna Bernard), Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

8. 7624 - Projet de loi portant modification :

1° de la loi du 24 juin 2020 portant introduction de mesures temporaires relatives à la loi communale modifiée du 13 décembre 1988 et à la loi modifiée du 27 mars 2018 portant organisation de la sécurité civile dans le cadre de la lutte contre le Covid-19 ;

2° de la loi du 24 juin 2020 portant introduction d'une mesure temporaire relative à l'application de l'article 12 de la loi modifiée du 19 juillet 2004 concernant l'aménagement communal et le développement urbain dans le cadre de la lutte contre le Covid-19

Als nächst kënnnt de Projet de loi 7624 iwwert d'Verlängerung vu verschidene Mesuren am Kader vun der Covid-19-Pandemie bis den 30. September 2020 drun. An d'Wuert fir dése Projet de loi huet den honorabelen Här Dan Biancalana. Här Biancalana, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission des Affaires intérieures et de l'Égalité entre les femmes et les hommes

► **M. Dan Biancalana** (LSAP), rapporteur.- Merci, Här President. Léif Kolleginnen a Kolleegen, virun engem gudde Mount hu mer als Chamber zwee Gesetzer gestëmmt, déi eng Basis fir eng Rëtsch temporär Mesuren agefouert hinn, fir dass d'Gemengen an aner Organaner och a Covidzäiten handlungsfäeg bleiwen a Reuniounen ofgehale kënnne ginn am Respekt vun de sanitäre Mesuren:

Engersäits e Gesetz, dat e Kader gétt, dee virun allem de vulnerabile Gemengeconseilleren erlaabt, via Visiokonferenz um Gemengerot deel-zuhuelen. Ausserdeem gouf och de Vott per Vi-siokonferenz, mee och de Vote par procuration agefouert. Och gesät et vir, dass de Verwaltungsrot vum CGDIS Decisiounen via Voie de correspondance oder Telekommunikatiounsmoyenen huele kann, ouni dass heifir d'Membere physesch present sinn.

Anerersäits hu mer awer och e Gesetz gestëmmt, dat déi zousätzlech Optioun fir de Schäfferot schaft, d'Informatiounsversammlungen am Kader vun der Adoptioun vum PAG elo deels oder integral via Videokonferenz ze organiséieren.

Béid Gesetzer haten an enger éischtter Phas also och en Delai vun engem Mount virgesinn. An do muss ee jo soen, dass mer déi Gesetzer an enger anerer Situationsen gestëmmt hu wéi haut. Haut si mer jo an engem anere Kontext.

(Interruption)

An duerfir, mengen ech, ass et och virgesinn hei, d'Delaie bis den 30. September ze verlängeren, an déi alignéiere sech also och un déi besteeénd Covidgesetzer wéi awer och d'Gesetz, dat mer elo gestëmmt hu ronderém d'Hochzäiten.

Zu den Aarbechten an der Kommission: No-deems de Staatsrot sain Avis den 10. Juli ge-maach huet, hu mer den 20. Juli, also e Meindien, de Projet an den Avis an der Kommission

analyséiert. Heibäi hu mer och op de Virschlag vum Staatsrot zréckgegraff an d'Artikelen 1 an 2 émformuléiert. An dár selwechter Reunioun hu mer och de Rapport unanime ugeholl.

An ech ginn heimadder och den Accord vun der LSAP-Fraktioun.

Merci.

► **Plusieurs voix**.- Très bien!

► **M. Fernand Etgen**, Président.- Merci vill-mools, Här Biancalana. An och waren déi verschidde Fraktiounen a politesch Sensibilitéit sech eens, kee Riedner anzeschreiven, soudatt ech direkt der Regierung kann d'Wuert ginn. Madamm Inneministesch Taina Bofferding, wannechgelift.

Prise de position du Gouvernement

► **Mme Taina Bofferding**, Ministre de l'Intérieur.- Gutt, ech maachen et dann och ganz kuerz. E grousse Merci un de Reporter an och nach eng Kéier merci un de Fraktiounen, dass mer hei déi Verlängerung maachen. Et ass wichteg, dass eeben och d'Gemengeréit weiderhi kënnen entscheidungsfäeg bleiwen. An dofir e grousse Merci nach weiderhi fir de Support.

► **M. Fernand Etgen**, Président.- Merci vill-mools, Madamm Inneministesch.

► **Une voix**.- Très bien!

► **M. Fernand Etgen**, Président.- D'Diskus-sioun ass ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7624. Den Text stéet am Document parlementaire 7624².

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7624 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmme fänkt un. Fir d'éischt de Vote élec-tronique fir déi perséinlech Stëmmen. Ech maachen de Vote électronique zu.

Wien e Vote par procuration wëllt ofginn, soll d'Hand an d'Lucht hiewen, wannechgelift.

Appel nominal (votes par procuration)

Le compte est bon. An domadder ass dése Projet de loi 7624 och mat 60 Jo-Stëmmen ee-stëmmeg ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher (par M. Jean-Marie Halsdorf), Félix Eischen (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Paul Galles (par M. Georges Mischo), Léon Gloden (par M. Claude Wiseler), Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch (par Mme Octavie Modert), MM. Aly Kaes, Marc Lies (par Mme Diane Adehm), Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar (par M. Serge Wilmes), Mme Viviane Reding (par M. Aly Kaes), MM. Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter (par M. Gilles Baum) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener (par M. Mars Di Bartolomeo), MM. Yves Cruchten (par M. Georges Engel), Mars Di Bart